

Офіційний вісник України. 2017. № 26. Ст. 136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>.

6. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 року, № 324/95-ВР. Дата оновлення: 16.10.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

УДК 630:657.371(477)

НАЦІОНАЛЬНА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЛІСІВ УКРАЇНИ

Степанова В., ЗВО, магістрантка, stepanovav2023@gmail.com

Мовчан Т.В., к. е. н., доцент кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, mov4an.tata@gmail.com

Одеський державний аграрний університет м.Одеса, Україна

Лісові екосистеми, які є складовими частинами природно-ресурсного потенціалу держави, виконують важливі екологічні та соціально-економічні функції, впливають на середовище існування людей, складають експортний потенціал держави. При раціональному поєднанні двох головних зазначених функцій ліси дають максимально можливу ефективність. Однак, незбалансоване та занадто інтенсивне використання даного ресурсу призводить до виснаження екосистеми, в результаті чого екологічні наслідки в майбутньому можуть мати безповоротний вплив. Оскільки лісовий фонд України становить приблизно 16%, то важливим є впорядкування системи збалансованого лісогосподарського використання, в тому числі – лісогосподарського землекористування. Задля цього потребуються механізми прозорого моніторингу їх стану в розрізі раціонального використання та відновлення лісових ресурсів.

Головні функції лісів України окреслені на рисунку 1.

Відповідно до ст. 1 Лісового кодексу України ліс це така екосистема, що включає в себе деревну, чагарникову, трав'яну рослинність, живі організми та інші природні компоненти, що взаємодіють та впливають один на одного та довкілля [1].

Рис. 1. Основні функції лісів України

Задля отримання кількісних та якісних даних щодо стану лісів існує 2 способи. Перший – це збір інформації за рахунок даних лісокористування певного лісгосподарського підприємства. Проте такі відомості є не досить достовірними, адже проводяться кожним лісовим господарством окремо, і встановити точність тих чи інших робіт для обрахунку стану лісокористування в цілому по Україні дуже важко. Другий спосіб – це національна інвентаризація лісів, що проводиться на всій території лісових ресурсів України, отже дає характеристику в цілому та виконується з однаковою точністю, що дозволяє оцінити сучасний стан та прийняти актуальні та доцільні заходи. Саме тому, на нашу думку, для отримання достовірної оцінки лісових ресурсів країни загалом, чи певної вибіркової одиниці необхідно використовувати саме національну інвентаризацію лісів.

Національна інвентаризація лісів України – це така система, що включає в себе вибіркові обслідування лісового фонду з метою одержання статистично обґрунтованих даних щодо якісних та кількісних характеристик стану і динаміки розвитку лісів, їх резерву для потреб населення та держави, моніторингу довкілля, а також задля отримання відомостей для міжнародної звітності [2].

Термін такої інвентаризації становить 6 років: впродовж 5 проводяться обстеження та збір даних, на 6 рік формується звіт.

Технологія робіт складається з трьох етапів, що зображені на рисунку 2.

Рис. 2. Технологічний процес проведення інвентаризації лісів

21 квітня 2021 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про затвердження Порядку проведення національної інвентаризації лісів та внесення зміни у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» [3]. Оскільки актуальних відомостей про стан лісів України наразі немає, адже державний облік проводився ще в 1996 році, то постає потреба проведення в країні національної інвентаризації лісів. Виконання робіт передбачено ВО «Укрдержліспроект», який підпорядковується Державному агентству лісових ресурсів України.

Ще одним нормативно-правовим актом щодо проведення національної інвентаризації лісів України є Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів» [4]. Приведене в статті нормативне забезпечення окреслює порядок контролю за проведенням інвентаризації, методику, форму звітності.

Таким чином, в результаті виконання вже запровадженої методики проведення національної інвентаризації лісів дозволить отримати об'єктивні відомості з приводу сучасного стану даного ресурсу, надасть інформацію для розробки раціонального та ефективного лісокористування, відкриє публічний доступ до результатів проведених робіт, що убезпечить дану галузь від корумпованості та надасть актуальні відомості громадськості. Нажаль, наразі національна інвентаризація лісів призупинена через військові дії, проте, на нашу думку, після перемоги можна модернізувати процедуру проведення інвентаризації додавши можливість відслідковування зброї чи її залишків в межах лісових ресурсів за допомогою технологій дистанційного зондування.

Список використаних джерел:

1. Лісовий кодекс України : Закон України від 21 січня 1994 р. № 3852-ХІІ / Верховна рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 17. Ст. 99.
2. Національна інвентаризація лісів. *Національна інвентаризація лісів* : веб-сайт. URL: <https://nfi.org.ua/uk/> (дата звернення: 26.11.2022).
3. Про затвердження Порядку проведення національної інвентаризації лісів та внесення зміни у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 392 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2021. № 35. Ст. 2088.
4. Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів : Закон України від 2 червня 2020 р. № 643-ІХ / Верховна рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 39. Ст. 302.

УДК 332.32-047.36

ПРОБЛЕМИ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ LAND TRANSPARENCY

Степанова В.О., ЗВО, магістр 1 курсу ФГЗА, stepanovav2023@gmail.com
Смоленська Л. І., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, 3761077@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Загальновідомо, що земельні ресурси були, є і будуть головним джерелом функціонування суспільства та держави в цілому. Тому раціонально розроблена політика щодо розпорядження даними ресурсами, особливо, ефективного впорядкування перебігу ринку земель є одним з ключових рушійних факторів розвитку агропромислового комплексу, земельних відносин та потенціалу державної економіки загалом.

Після змін в земельній реформі по прийняттю Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» [1] ринок землі набув більш широкі повноважень, що зокрема стосувалося зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Загалом, ринок земель відриває нові можливості для розвитку аграрного бізнесу та економіки держави, проте за неналежного використання може підлягати таким негативним явищам, як корумпованість. Оскільки Україна взяла курс на вступ до Євросоюзу, то знищення